

SÈRIE 4

1.

Tant un home, com una dona, un discurs, una obra, una ciutat o un fet, el que és digne d'elogi cal honorar-lo amb un elogi, i al que és indigne, imposar-li un blasme.

2.

El text està constituït per una única oració, el verb de la qual és l'impersonal **χρή**, que té com a subjectes els infinitius **τιμᾶν** i **ἐπιτιθέναι**, coordinats entre ells per la construcció **μὲν...δὲ**. El primer infinitiu té un complement directe, **τὸ ἄξιον**, del qual depenen, per una banda, els acusatius **ἄνδρα δὲ καὶ γυναῖκα καὶ λόγον καὶ ἔργον καὶ πόλιν καὶ πρᾶγμα**, que en són aposició, i per l'altra el genitiu **ἐπαίνου** com a complement del nom; a més, aquest infinitiu està complementat pel circumstancial de manera o d'instrument **ἐπαίνῳ**. El segon infinitiu té com a complement directe, **μῶμον**, i **τῷ ἀναξίῳ** com a complement indirecte o de règim verbal.

Opció A

3.

δοκεῖ
μέλλεις

4.

- a) ὄνομα, -ατος, τό
- b) ὀλίγος, -η, -ον
- c) ἐπιστολή, -ῆς, ἡ
- d) τέλος, -ους, τό
- e) πέτρα, -ας, ἡ

5.

a.4, b.3, c.1, d.4, e.3

Opció B

3.

- a) ἔλαθε
- b) λανθάνοντες
- c) λαθοῦσα
- d) ἀληθεῖ
- e) λάθεσθαι

4.

- a) misogínia, misantropia
- b) cefalòpode, macrocefàlia
- c) polèmica, polemitzar
- d) plàstica, rinoplàstia
- e) litografia, monolit

5.

En aquest diàleg de Llucià, Apol·lo i Hefest parlen d'Hermes, fill de Zeus i Maia. Tal com diu Hefest, Hermes té ales als peus, i també al casc, quan se'l representa així abillat. La vareta de poders màgics és el caduceu, el bastó dels viatgers.

Quan encara era un nadó, va robar-li dotze vaques a Apol·lo, les quals es va emportar calçades amb esclops per tal que no li poguessin seguir el rastre. En ser descobert per Apol·lo, va aconseguir quedar-se amb les vaques a canvi de la lira que havia construït amb la closca de la tortuga. Per aquesta naturalesa astuta i una mica tramposa, se'l considera protector dels lladres.

És també el protector dels viatgers, tant els terrestres com els difunts que viatgen al més enllà, l'ànima dels quals ell acompanya a l'Hades. A més, fa de missatger dels déus, com quan comunica a Calipso l'ordre de Zeus que deixi lliure Ulisses perquè continuï el seu viatge cap a Ítaca.

Zeus sempre li encomana encàrrecs com, per exemple, el de desfer-se del monstre Argos que Hera havia posat com a vigilant d'lo per tal que Zeus no s'hi pogués apropar.

A part de la lira, Hermes es va inventar la siringa, que Apol·lo també va voler a canvi del caduceu. Com hem vist, Hermes està relacionat amb la música abans que Apol·lo, que esdevé el déu d'aquesta art com a conseqüència dels seus intercanvis amb el fill de Maia. Les Muses, inspiradores de les arts en general i de la música en particular, estan sota la guia del déu de Delfos.

Altres personatges relacionats amb la música són Orfeu, rei de Tràcia que aplacava les feres amb el seu cant, i Màrsies, qui havent recollit la flauta fabricada per Atena, va desafiar Apol·lo a competir per la melodia més bella. Va vèncer el déu, que podia cantar i tocar alhora, a diferència de Màrsies que només podia fer una sola melodia, i com a càstig per la seva gosadia, va ser penjat a un arbre pels peus i escorxat pel déu.

SÈRIE 1

1.

La vigilància era difícil per als atenesos a causa de l'escassetat de blat i d'aigua, ja que en aquella acrópolis de Pilos no hi havia font, llevat d'una i aquesta no era gran.

2.

El text està format per tres oracions. El verb de la primera, que comença amb **ἐπίπυονος** i acaba amb **ὔδατος**, és el copulatiu **ἦν** i el subjecte, el substantiu **ἡ φυλακή**, que té l'adjectiu **ἐπίπυονος** d'atribut; a més, el verb té el circumstancial de causa **ἀπορία**, complementat al seu torn pels genitius **σίτου καὶ ὔδατος**.

La segona oració, que va des d'**οὐ γὰρ** fins a **Πύλου**, té com a verb **ἦν** i com a subjectes **κρήνη** i el pronom **μία** introduït per la conjunció **ὅτι μὴ**; com a complement del verb hi ha el circumstancial de lloc **ἐν αὐτῇ τῇ ἀκροπόλει**, complementat pel genitiu **τῆς Πύλου**.

La tercera oració, coordinada amb l'anterior per la conjunció **καὶ**, és la nominal pura **αὕτη οὐ μεγάλη**, on el demostratiu **αὕτη** fa de subjecte i l'adjectiu **μεγάλη** d'atribut negat per l'adverbi **οὐ**.

Opció A

3.

ἔμεινα**ἐφυγόμην**

4.

a) **φωνή, -ῆς, ἡ**b) **τομή, -ῆς, ἡ**c) **εἰκων, -όνοσ, ἡ**d) **παλαιός, ά, όν**e) **αἷμα, -ατος, τό**

5.

a.3, b.3, c.2, d.2, e.3

Opció B

3.

- a) πείσεις
- b) οὐς
- c) γένους
- d) ἡμεῖς
- e) εὐσεβεῖς

4.

- a) tònic, àton
- b) pentatló, pentàgon
- c) escenografia, escenari
- d) polirítmic, arítmia
- e) taquigrafia, taquicàrdia

5.

L'obra de Salvador Espriu està inspirada en l'obra homònima de Sòfocles, autor atenès del s.V aC, del qual en conservem sis tragèdies, a més de l'Antígona. Aquesta dramatitza un moment de la història de la nissaga que va fundar Cadmos, germà d'Europa. Segons el mite, quan Europa fou raptada per Zeus, el seu pare Agènor va enviar els germans de la princesa fenícia a buscar-la. Cadmos, arribat a Grècia, va a consultar l'oracle de Delfos, que li ordenà abandonar la cerca de la seva germana i fundar una ciutat. Seguint l'oracle, Cadmos funda la ciutat de Tebes, i establert allà com a rei, ensenya als seus habitants l'alfabet. És, per tant, un heroi civilitzador. Ara bé, casat amb Harmonia crea la nissaga de Tebes, protagonista d'un dels grans cicles mítics tractats per la tragèdia grega.

Descendent de Cadmos, Laios va ser assassinat pel seu fill Èdip, malgrat haver fet tot el possible per evitar el que ja li havia predit l'oracle. Al seu torn, Èdip, creient defugir el destí que li ha estat anunciat, es casa per ignorància de qui és amb la seva mare, de la qual té quatre fills, Etèocles, Polinices, Antígona i Ismene. Quan finalment es descobreix la veritat del matrimoni incestuós, Iocasta se suïcida i Èdip es treu els ulls i marxa de la ciutat, que queda en mans del seu cunyat Creont, després que els seus dos fills mascles s'hagin matat en un combat fratricida per obtenir el poder.

El passatge que hem llegit explica el moment que, havent mort els dos germans davant les portes de Tebes, Creont decideix retre els honors funeraris a Etèocles, mentre que els nega a Polinices, considerat per l'oncle un traïdor. Aquesta decisió serà l'origen de la tragèdia per a l'heroïna, que desobeirà el decretat per Creont per complir amb el deure sagrat d'enterrar un parent, desencadenant el conflicte tràgic entre tots dos personatges.